

BARSHONT

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egyszerűen 10.—
Hónapra 8.—, negyedévre 2.80 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

Testvéri munkára

Írta: KOPERNICZKY KORNÉL

Régi írások kerültek a kezembe, gyönyörűség forgatni őket, mert a régi lévai gyűkerek nagy közösség-érzéséről küldenek tudósítást az új lévaiaknak, akikben él ugyan még a régi közösségi szellem némi maradványa, vagy visszlénye annak a réginek, amit a lévai céhpolgárok sugároztak szét itt a maguk keresztényi szelleméből.

Az egyik helyen a következőket találom bejegyezve: „1846-ik esztendő június hó 1-ső napján Léva, Külső utza bírása az egész utza lakosait össze hívattván az Megye munka kivégzése felől, hogy a mit a Ns. Vmegye mireának kivetett munkát köz akarattal egyenlő tengerrel fogjuk végezni, sorrul sorra vagy házrul házra, a mely lakos ez ellen bátorodik kirugásokat tenni, az illy esetben kétt pengő forint leszen a büntetése, melyet az egész utza jelenléttibe inproticuláltunk és utza elő psetivel meg erősítvén a föllyeb irt napon.“

És itt mosolyog felém másfél száz esztendő távlatából a piros spanyolviasz pecsét. Kőrírata: „Lévai váralai nemes uca 1801.“ Középen ott van a lévai oroszlán is, de mennyivel más ez, mint az az oroszlán, amelyet Léva város cimereből ismerünk! Ez a hegyalatti oroszlán nem áll két lábán mint egy szelídített oroszlán, nem is tart rózsát a mancsában, hanem vágat és kardot szorongat, mint Koháry huszárai, amikor 1664-ben ugyancsak a Hegyalatti oroszlán módjára rontottak a törökre és örökre elkergették őket a lévai vár környékéről.

Mit is mond a fentebbi határozat? Azt mondja, hogy a kivetett megyei közmunkát az egész utca lakosai egyenlő mértékben fogják elvégezni, közakarattal határozták, hogy senki sem fog kevesebbet vagy többet dolgozni benne. Tehát önként vállalták az egyenlő teherviselést. Ugyálszik, hogy a közteher- viselés gondolata már benne volt a levegőben, 46-ban csak a lévai külső utca mondta ki, 48-ban pedig az egész nemzet vállalta.

A nagy dolgok rendszerint a kicsi dolgok folyamánai. De természet- szerűen a nagy események szétsu- gározzák hatásukat és az élet kisebb

megnyilvánulásaira is ráütik szellemi hatásuk pecsétjét. Magyarország és Erdély uniója 1848-ban ugyálszik, hogy meghihette a lévai külső utca lakosait is, mert 1848. április 27-én tartott négyülésén kimondta azt, „hogy magát a tizenkettedik osztály neve alatt a Városhoz csatoltatni kívánja“. Ez még is történt, Léva és a Váralja egyesült.

A „tizenkettedik osztály“ név alatt a tizenkettedik tizedet kell értenünk, ugyanis abban az időben Léva tizedekre volt felosztva. Ezek a tizedek a céhkorszak polgárainak saját szervezettségű köztvekenységet, közfeladatokat vállaló és ellátó közösségei voltak. Funkcionáriusai a választott „tizedesek“ a tizedbíróval és jegyzővel, akiket a tized választott a rátermett, tekintélyt élvező férfiak sorából. Aki a választást nem tudta el, annak öt pengőforintot kellett a tized pénztárába befizetnie. Tehát a kor szelleméhez tartozott, hogy a közösségi életben minden rátermett egyének részt kellett venni akár munkája, akár anyagi áldozata által. A tunya közömbös- séget nem tűrték őseink.

A lévai tizedesi rendszer megszünt, mert az idő és a fejlődés túlhaladt felette s új feladatokkal az akkori eseménytelen, csendes idők nem szolgáltak. Ma azonban más időkben élünk. A közösségi szellem

legteljesebb kialakítására, a társadalmi önségitésre a legnagyobb szükség van most, amidőn az új Magyarország új szellemét formáljuk, azért a lévai nemzetpolitikai szolgálat kebelében felmerült a gondolat, hogy ezt az ősi lévai intézményt ismét életre kell híví, de új formájában meg kell telíteni az új magyar élet tartalmával, új feladatok vállalásával. Amint lévai őseink nem tűrhették a tunya közömböséget az akkori csendes, békességes időkben, annál inkább nem tűrhetjük mi most, amidőn e vérzivataros időkben a munkafeladatok légijója tornyosul a társadalom elé megoldásra várva. Az akció előkészítő munkája megindult. A közeli időben felharosan a kurtjel, amely magyar testvéri munkára fog szólítani minden szociális embert, akiben munkakészség él és közösségtudattal van telítve a lelke. Nem a meglévő szervezetek számát akarjuk szaporítani, hanem olyan munkaközösséget kívánunk összehozni, amely segítője és továbbfejlesztője akar lenni a már meglévő minden lévai munkaközösségnek s amely az ősi lévai példa nyomán serény méh módjára kíván dolgozni Lévaért, a lévai népért és az új Magyarorszáért s ennek érdekében számít minden tennivágyó ember közreműködésére.

A keresztény testvériség jegyében ülte meg a lévai evangélikus egyház százéves jubileumát

A lévai evangélikus egyházközség, amely a Léván hivessett rács kereskedők görögkeleti „kompániája“ nyomán építette fel hitének bástyáját, vasárnap bencsöséges lélekkel ünnepeite alapításának századik évfordulóját a szépen felújíttat templomban.

Az ünnepi istentiszteletet Komjátby Lajos lelkész evangélium olvasással és imával vezette be, majd Kardos Gyula püspök mondotta el mely benyomást keltő ünnepi beszédét, amelynek vezérgondolatát a 100. zoltár szavaiból vette s amely így kezdődik: Örül az Urban az egész Föld... A zoltáros király szavaival fejte ki a lévai egyház- község örömet az egyházközség újjáalakítá- sának 100. évfordulójá felatt. Majd az Isten kegyelmői esőt; az isteni kegyelem örök- dött a lévai gyülekezetben száz éven át s az a bízattó ígért a jövő számára is. Avaszuk tehát — mondotta többek között — ezt az ünnepet a 100. zoltár alapján a lévai egy- házközség örömnépvé.

Hiszen a magyarnak kevés örömet adott az Isten, ezt a történelem mutatja. Ma is

fegyverben áll a magyar katona, akinek szív- vünk minden szeretetét oda adjuk.

Lehet-e ma örülnünk? A mi örömünk — mondja — nem a világ képe, a mi örömünk az Urban való örvendezés. A százéves gyü- lekezet égi örömmel hajol az Ur elő örvende- ni, a hálaadás szent ünnepének érzésével. A lévai gyülekezet száz év előtt mint az evangélium hordosója állt meg kezdődő éle- tének hajnalhasadásán. A hásoni jegyző- könyvek mutatják életének indulását, hithez és magyarsághoz való ragaszkodását.

1838-ban Boleman János indítványára vá- sárolták meg a görögkeletiek templomát s éppem száz év előtt szentelték fel. Kegyelettel emlékezik meg az utörökről, alapítékről, a régi pástolerek szolgálatairól. Minden villeny- lámpa, amely itt felelisen, az ő emlékrüket hirdeti. A Schoeller, Leidanrosen, Boleman, Medveszky, Balbach és mások neveit nem szabad elfelejteni az egyházközségnek seha s az apák hite arra int, hogy légy hit mindhalálig...

Ezután imát mondott a püspök, arra kérte az Isten, hogy a mai hívek is tudják kö-

vetni a templom és egyházépítő öröket és áldást kéri a gyülekezetre. Majd a hasáért és a honvédségért mondott imát, megemlékezett a foglyokról, elhunytakról és sebesültekről s az idegen földben nyugvó hőseinkről is, ezután a hadiösvényekről és árvákról emlékezett, végül áldást kéri a nemzetre és a Kormányzóra. Az istentisztelet után az elnöklő Bogner Gyula t. b. egyházfőlegelő megnyitotta az ünnepi

diszkozyulést,

üdvözölte a hatóságokat, küldöttségeket, stb. Erután Thuróczy Károly főispán emelkedett szólásra. Az evangélikus egyház érdemes hordozója a keresztény eszméknek és a nemzeti gondolatnak — mondotta —. A lévai egyházközség a történelmi időkben mindig lélekelt a nemzeti törekvésekkel, minden megpróbáltatások között megmaradt magyaroknak. A vármegye nevében üdvözi az egyház vezetőit, annak minden hívét és Isten áldását kéri a gyülekezetre.

Vitéz Balhentalvay Károly ezredes azt hangosította, hogy a magyar katona ezer év óta Jézus nevével szállt síkra s mindig az Istenért és Hazáért. A magyar egyházközségek pedig a krisztusi feltámadásba vetett hittel a magyarság végvárai voltak. A honvédtisztikár és a Vitézi Sték üdvözlését tolmácsolja a jubileumi egyházközségnek. Dr. Kosmók Béla a róm. kat. egyházközség világi elnöke üdvözlő beszéde során megállapította, hogy az evang. egyházközség százéves fennállása alatt sok maradandót alkotott, ezek között szerepel az a béke is, amely itt a keresztény hitfelekezetek között él.

Cseglédy Pál esperesielkés a lévai ref. egyházközség és a barsi egyházmegye üdvözlését hezta. Azt hangosította, hogy a lévai protestáns egyházak a történelmi mult elszakíthatatlanul kapcsolja össze testvéri közösségbe. Kimondhatatlan szűkség van arra, hogy összefogva valjutt, hogy a leguagyobb hatalom Jézus Krisztus. Az elmúlt száz évhez újabb századok fejlődését kívánja. Komjáthy Lajos elkés a lévai ev. egyházközség nevében köszönti a püspököt, köszönetet mond azért, hogy a gyülekezet ügyét annyira a szívén viseli s örül, hogy jött ide, mert láthatja, hogy itt dolgozni kívánó emberek élnek. Megígéri, hogy minden erejét a gyülekezeti élet fejlesztésére fordítja. Majláth Lászlóné az Evangélikus Nőegylet nevében üdvözölte a püspököt, kívánja, hogy érezze jól magát ebben a városban és jóindulatát továbbra is tartsa meg a lévai gyülekezet számára. Végül az ev. diáklányok és a leánykör részéről három kisleány kedves szavakkal és virágokréttákkal fejezték ki a püspök iránti szeretetét.

Kardos Gyula püspök

válaszbeszédében az egyházkerületi vezetőség nevében köszönetet mond az üdvözlésekről. Lévrá mindig örömmel jött — mondotta —, mert megérte, hogy itt melegsivű és áldozatoslelkű magyarok élnek. Az evangélikus egyház élete összetapcsolódott a vármegyével. 1804 ben a vármegye követe és allspánja szállott síkra Pozsonyban a vallás szabadságért és ugyancsak a vármegye küldöttsége eskögyözte ki a lévai templom építését. A vármegye az ev. egyház vállalkozásai munkáját mindig támogatta. A háborus győzelemhez a felekezetelek összehangolása is szükség van. Lehet közzétűnk dogmatikai különbség, de ez nem az emberek dolga. Nagy szív helyezünk arra — mondotta —, hogy a nagy történelmi multtal bíró katolikus és a testvéri református egyházzal együtt építsük a magyar jóvendőt. Rákóczi Ferenc mondta, hogy az oltár állhat három helyen, de Krisztus a szívekben él.

A legregibb történelmi multtal bíró katolikus egyház felé kinyújtja a kezét, mint a legifjabb keresztény egyház egyik vezetője; olyan idöket élünk, hogy mindenkinek össze kell fogni, mert ma a nemzet élet-halál harcáról, a magyar nemzet életéről vagy haláláról van szó. D. az szeretettel nyújtja kezét a református egyház felé is.

A püspök beszéde mély benyomást keltett és megmozgatta a lelkeket.

Kormányzó Urunk kitünteti a Szovjet front hőseit. (Balról: vitéz nagybaconi Nagy Vilmos honv. min., vitéz Szombathelyi Ferenc, a h. vezérkar főnöke és vitéz Major Jenő altábornagy.)

Vitéz Purgly Lajos egyházmegyei főlegelő felezőülésében azt hangosította, hogy a lévai gyülekezetet az egyházmegye nem rég üdvözölheti kebelében. (A felezőülés után csatlakoztak a hont-nógrádihoz. A szerk.), de amilyen örömmel látja kebelében, épp olyan örömmel üdvözölné a saját székhelyű egyházmegye létesítésére vonatkozó törekvéseiben. Az itt tapasztaltak azt mutatják, hogy a gyülekezetnek nem csak multja, hanem jövője is van.

Az egyháztanács indítványát temp'om, kulturház és lelkesültek építésére a diszkozyulés egyhanguan elfogadta, mire dr. Lshotsky Brunó po'gármester ányújtotta Léva város határozatát a templom részére ingyen telek adományozására vonatkozóan, amiért a diszkozyulés jegyzőkönyvi köszönetet szava-

zott Léva város községének. Vitéz Purgly Lajos egyházmegyei főlegelő az egyházmegye nevében mondott köszönetet Léva városának és megígérte az egyházmegye anyagi támogatását az építéshez. Bjelentették még, hogy az Evangelikus Nőegylet ötszáz pengőt adományozott az orgonára. Végül a diszkozyulés Kern Oszkár indítványára elhatározta, hogy a jubileumot márványtáblán örökíti meg.

D. után szépen sikerült vallásos est fejezte be az ünnepélyt, este pedig az Evangelikus Nőegylet egytál ételes vacsorát adott a vendégek tisztelésére. A vacsora során Kardos Gyula püspök a Kormányzó urra mondott pohárköszöntőt, dr. Lshotsky Brunó po'gármester az Ev. Nőegylet és a rendezőség munkásságát méltatta.

Ky.

„Dicsősége Bars megyének, hogy fogadalmát 230 év óta megtartja.”

Emlékezetes a történelemből, hogy a kuzruc hadjárat nyomán nagy pestisjárvány pusztított Barsvármegyében, ennek megállítására Örmérs Baravármegyei rendei a garamszentbenedeki várbán megtartott gyűlésen elhatározták, hogy Garamszentbenedeken egy a völgy fölött domináló szirten fogadalmi kápolnát emelnek ketennek háladásul és minden évben, május 3 án, a szentkereszt feltalálása napján a vármegye fogadalmi ünnepét ül.

Az ősek fogadalmához képest az utódok is már 231. éve busgón meg is tartják az Istennek tett fogadalmat. Hajdan az az ünnep Garamszentbenedeken nagy keretek között zajlott le, a vidékről észre volt fel a nép, s ugyancsak ezrek vettek részt a háladó körmenetben, amely a romok apátsági templomból a sziklán épült fogadalmi, vagy amit a nép nevezte: szent Ilona kápolnához vonult az eljári szenteggyel és azzal a ritka becsű ereklyével, amelyet a garamszentbenedeki szentvértkápolnában őriznek évszázadok óta: Krisztus kímélt vérenek eszeppje vászonarabon. Az ereklyét Gyula pápa adományozta a garamszentbenedeki apátságnak.

A fogadalmi ünnep folyamatossgát a csak megcsállás megvárását, magasztalt Barsvármegye, így vele Garamszentbenedeken a fogadalmi ünnep is, de a vallásos nép továbbra is megülte bucsu körében. Am elmaradt a magyar szentbesszd (a magyar éra alatt szlovák szentbesszd is volt), amelyet csak évek mulva, a Barsban íreit cikkem hatása alatt állították vissza a garamszentbenedeki plébániát vezető szalézianus szerzetesek.

Garamszentbenedeki Barsvármegyének egyik legidőbb történelmi helye; benedekrendi apátság egyibe volt Magyarországon a leggaz-

dagabbaknak, csak nem egyidős Magyarországra' (a XI. században alapította Géza király) s vidékünk keresztény kultúráját a vármegye szerzetesei vallották meg. Barsvármegye rendesnek választása a fogadalmi kápolna építésére s a fogadalmi ünnep színhelyének megválasztása tekintetében azért esett a nagy keresztény multat órád Garamszentbenedekre.

Amíg Léva is megcsállás állatt volt, a Barsvármegyei Egyesület Budapeston tartotta meg a fogadalmi ünnepet, amelyen a szentmisét Báthy László esztergomi préléuskanonok, egykori lévai prépostplébános mondotta évenként, amíg életben volt. Ez az ünnep is kapocsa volt a Budapestben élő barsaik között. A visszacsatolással ismét barai földön üljük a fogadalmi ünnepet. Természetesen most a világháboru alatt csak szerényebb keretek között. Am azért mi barsaik szeretnők, ha a vármegyeháján kívül a többi hatóságok is megérnek e napon a barai föld szivódobbanását a Barsmegye eme történelmi ünnepén a hatóságok és hivatalok épületein ott látnánk lengeni az ünnep külső kifejezését, a lefogókat, mert ez a nap nem csupán egyházi ünnep, hanem Barank nemzeti ünnep, olyan ősi tradíció, amelyet nem engedhetünk az idők mulásával elhalványulni sem a barai lelkekben sem ellopottai a külső megvilványulásban.

A fogadalmi ünnepet háttér szentmise körében ülte meg a vármegye törvényhatósága. A szentmisén a vármegye tisztikara Thuróczy Károly főispán, a hoavédség tisztikara v. Balhentalvay Károly ezredes vezetésével és Léva város tisztikara dr. Lshotsky Brunó po'gármesterrel az ólén jelent meg. Az

ünnepi szentmisét Mischák István szentszéki tanácsos plébános mondta.

Az evangélium után Jesszenszky Kálmán esztergomi kanonok, barsi lézperes a szószékről mélyhatású beszédében fejtegette a barsi ósók fogalmát.

Egyebek között ezeket mondta: Amikor az Istenagadás az Isten elleni harcra megy át, akkor az Isten elveszi az emberektől az élet egyik legnagyobb áldását, a békét. Ha a népek boldogulását akarjuk, akkor vissza kell térni az Istenhez, ami nekünk meggyoroknak annál könnyebben megy, hiszen történelmünk tele van az Istenbe vetett hit adta meg legnagyobb erejét. A pusztító tájárjárás után is az Istenbe vetett hit adta vissza újból a magyarság erejét ahhoz, hogy történelmi bivatását betölthesse. A mi barsi ósaink is ebből a hitből merítették erőt és a mai nap is egy hitvallomás. 1807-ben a pestisjárványkor, amidőn látták emberi gyöngeségüket, amidőn megbizonyosodtak, hogy nincs emberi erő, amely a nagy pusztulást megállítsa, az Isten hívta segítségül azait az igérettel, hogy a napot amelyen megszűnik a csapás, örökök megünneplik. Az Isten a könyörgést meghallgatta és dicsősége Bars-nyégyére, hogy fogadalmát meg is tartja. Ma is csak az ósók nyomán járunk, amikor most a megpróbáltatások napjaiban a régi magyarok melé sorsokunk és Isten segítségét kérjük, megköszönjük a régi kegyelmek és tovább bízunk, hogy most is megkönnyőről rejtünk és vissza adja a békét.

A szentmise alatt a zárdai polgári iskola énekkarának éneke és Randik Aranka tanítónő szövege nagyban emelte az ünnepélyes hangulatot. — y.

Mestervizsga Léván

Négy estendővel ezelőtt nyitotta meg kapuit a lévai ipari szakiskola. Gaál Dezso tanár volt a kezdeményezője. Városunk polgármestere, dr. Lehotzky Brúnó felkérte az eszmét. A város anyagi eszéköket nem kimélve, hamarosan meg is valósította.

Kezdeti hanyatlás után Gőzöze Bertalan igazgató vezetésével az iskola új fejlődésnek indult és kedden megtörtént az első női szabóipari szakvizsga, melyben 11 új mesternőt avattak fel. A vizsga céljaira az Iparügyi Minisztérium és az Ipari Tanfolyamok Országos vezetősége közel 1000 Pengőft bocsajtott az intézet rendelkezésére.

A vizsgán megjelentek: Gaál István miniszteri tanácsos, az iparügyi minisztérium képviselője, dr. Hetényi Raszó aispán, dr. Lehotzky Brúnó polgármester, valamint az országos és helyi ipartestületek képviselői. A sikerült gyakorlati vizsga után hasonló szép eredményel végződött az elméleti is. Ipari képzéséből, ipari környezetéből, textilanyagismeretéből, viselettörténetéből és költészségismeretéből vizsgáztak. A szép eredmény az előadók munkáját és lelkesedését, valamint a hallgatók igyekezetét és fejlett tudásukat bizonyította. Különösen nagy érdemei vannak Knapp Antalnak, a szabáselőadónak, aki a rövid idő alatt hatalmas eredményt ért el. Igazán minden dicsőretet megérdemel.

A sikeres vizsga után a hatóságok képviselői tartottak buzdító beszédet a hallgatóknak. Igen nagy hatása volt Koprda István, a lévai Ipartestület kihírdője beszédének, aki hihanguloyista, hogy jó iparos csak az lehet, aki iparát szeretettel űsi.

A női ipariskola három évfolyamos. A harmadik évfolyam befejezése után már elhelyezkedhetnek a tanulók, vagy pedig mestervizsgára mehetnek. Az idei harmadévesek már állásuk jutottak. Az iskola fejlődése biztosítva van. Az Iparügyi Minisztérium három mintatelepet létesít, közel 20 000 pengőrt. Egyre több tanulója lesz az iskolának. Most két osztályban 27 tanuló jár. A jövőre megnyíló első osztályba már eddig is több mint 20 tanuló jelentkezett.

KOLONFELEK

— GYÁSZHIR. Abaváry Lajos alezredes, a lévai pótzászlóalj parancsnoka váratlanul elhunyt. Hétfőn délelőtt meg részvett a Barsvármegye fogadalmi ünnepével kapcsolatos szentmisén, onnan a parancsnoksági irodába tért vissza, ahol munkához látott. Intézkedés közben egyszer csak a fejéhez kapott s azt mondta: Valami megpattant az agyamban. Ezután elvesztette eszméletét. A kórházba szállították s agyvérzést állapítottak meg. Anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, másnap meghalt. Hirtelen halála városszerte mély megdöbbenést és részvétet keltet, annál is inkább mert Abaváry Lajost május 1-én nevezték ki alezredessé. Földi porrézeit pénteken délelőtt helyezték örök nyugalomra katonai pompával. Haláláról a mélyen sujtott családon kívül a pótzászlóalj tiszt- és tiszt-helyettesi kara, valamint legénysége külön gyászjelentést adott ki, míg a családi jelentés így szól: özv. Abaváry Lajosné ugy a maga, mint Mihály, Béla és Lajos gyermekei, valamint Romániában élő özvegy Edesanyja és Nővére nevében fajdalomtól mélyen lesújtva jelenti, hogy felejthetetlen, szerető gondos férj és apa Abaváry Lajos m. kir. alezredes, a 22/III. gy. pótzászlóalj parancsnoka, a Bronz Katonai Erdemérem hadiszalagon kardokkal, Kormányzói Dicsőri Elismerés Magyar Koronás Bronzérem hadiszalagján az elmaradt háborús kitüntetés (Katonai Erdemkereszt) kisebbitett alakjával, Kormányzói Dicsőri Elismerés, Magyar Koronás Bronzérem smaragd- és szalagon, Károly csapatkereszt, Nemzetvédelmi Kereszt, Magyar Háborús Emlékérem, stb. stb. tulajdonosa, f. hó 4-én, kötelesege teljesítése közben, 46 éves korában, áldásos lelket a haldoklók szentségével megerősítve váratlanul visszaadta Teremtőjének. A megboldogult lelkiüdvéért az engedszel szentmise áldozatot f. hó 6-án, csütörtökön 9 órákor fogjuk a Teremtőnek bemutatni a lévai plébánia templomban. Földi maradványait f. hó 7-én 11 órákor az Ujlaktanya udvaráról kísérik a lévai rk. temetőbe, ideiglenes nyughelyére. Léva, 1943 május hó 5. Nyudodjék békeben. Csak az igazlat, hogy fenn a Mennyben találkozzunk. özv. Abaváry Lajosné, Léva, Mácsay utca 10. Reszvélatogatások mellőzését kérjük.

Az iskola jelentősége az iparuk kereszténnyé váló átállásával egyre emelkedett. Jó tudjuk, hogy a jövedémszó iparágak: nőruha, kalap nagy része zsidók kezében volt. Ugyszintén zsidók voltak a gyárak tervezői. Ezek a helyek most megnyitják keresztény számára és bő elhelyezkedési lehetőséget nyújtanak s ami a legfontosabb: állandó kereseti lehetőséget adnak.

Senkit sem téveszenek meg a nők mai könnyű elhelyezkedési lehetőségei a hivatalnoki pályákon. Ezek kényeser adnak, de csak ma. A háború után a hazatérő férfiak ismét elfoglalják helyeiket és számos állás megszűnik. Hiaz más ne említsünk, csak azt, hogy a közéletben és hány munkaszerő foglalkoztat, ami háború után feleslegessé válik.

Az ipariskola azonban állandó és biztos nőknak megfelelő kényeseret ad nekik. A szép eredmények, leleteik, rajzaik, eszékáinak bizonyították, hogy mesterei iparuknak, szeretik foglalkozásukat. Meg fogják állni helyüket az életben is, derék, szorgalmas iparosok lesznek és munkájuk kiállja a legkényesebb igényeket.

Itt az év vége. Sokan pályaválasztás előtt állanak. Szülők, leányok ne téveszenek meg senkit az irászat, a könnyű elhelyezkedés. Adjátok gyermekeiket, menjetek olyan pályára, ami legjobban megfelel a női nemnek és biztos kényeseret ad nekik. Minden szülőnek figyelmebe ajánljuk a lévai női ipariskolát, amit egyesek fáradszathatlan munkássága, a város és az iparügyi minisztérium áldozatkészsége, a hitűnő vezetése, az előadók kiállása valóban mintakölővé fejlesztett. Búszké lehet rá városunk. s. r.

Amit meg kell írni

11 új női szabó mesternőt avattak Léván. Szüntesek be az iparendéjé nélkül működő zsidók műhelyeit.

A zsidók elcsábították a keresztényeknél szolgáló háztartási alkalmazottakat.

Vannak még csodák az egyékes világban. Kiskoszmályon hét év alatt ötödik fiu született egy családban. A keresztapaszagot alispánunk vállalta.

Vasdarabokkal, szögekkel, pléhdarabokkal vannak tele utcáink, különösen az Újtelepen.

Mikor viszik el a Gyürky utca közepéről a kórákást?

Egyenlő vajelosztást kér levélben egy lévai tűzharcos.

Verebélyről:

Mikor fejezik be a két év előtt megkezdett Egészségház építkezését?

Miért nem tájékoztatják az utazó közönséget, hogy tulajdonképpen ki utazhat az autóbusszal és ki nem?

Megnyitott a befalozott zsidóüzlet. Miért zsufoznak néhány napra a közeli erdőben a fakiosztást?

A fuvarosok még mindig nem hajlandók a szegényeknek fuvarozni?

Meddig lesznek a tanonciskolában cseh feliratu rajztlábak?

Mi van a verebélyi artézi kuttal?

VITÉZI HIREK.

1942. évi XV. tc. értelmében a Vitézi Szék átvette s igényjogosultak használatába adta át

a Nagysaró község határában levő

Rubinstein féle	75 kat. holdas,	továbbá a Reich	26 " " és a
Wilheim "	11 " "		

összesen: 112 kat. hold területű ingatlanokat.

Fentiekkel együtt eddig 1092 kat. hold jutott — a Vitézi Szék útján — érdemes magyar földműves kezekbe.

— MA DÉLELŐTT TARTJA A M. E. P. ÜLÉSÉT, A PART HELYSÉGBEN. A Magyar Élet Pártja vármegyei elnöksége ma május hó 9-én délelőtt 11 órákor a part helyiségében — (nem a Városi Szállóban mint előzetesen hirdette volt) — városi és járási pártválasztmányi ülést tart, melyen felszólalnak: Thuróczy Károly vármegyei elnök, Papp Sándor országos pártigazgató, Dr. Porubszky Géza országgyűlési képviselő, gróf Révay István és Schubert Tódor felolvasási tagok.

— A LÉVAI NŐKGYŰLLET f. hó 15-én d. u. 3 órákor tartja évi rendszeres közgyűlését az árva házában, amelyre a t. tagokat ezután hívja meg az elnökség és felkéri, hogy a tárgysorozatot fontossága miatt minél nagyobb számban jelenjenek meg. Gróf Révay Istvánnak elnök.

— ANYÁK NAPJA A ZÁRDÁBAN. Május 9-én, ma vasárnap d. u. 4 órai kezdettel tartja a róm. kat. ovoida, elemi népiiskola, polgári és kereskedelmi iskola az "Anyák napját" a zárdai tornateremben. A növendékek ezután hívják meg sarsarattal erre a bensőséges ünnepségükre előszörban az Edesanyáikat, azután minden érdeklődő gyermekbarátot és a zárdai jónakardit.

— A GIMNÁZIUMI ÉNEKKAR HANGVERSENYE. A lévai állami gimnázium énekkara május 10-én hétfőn este 7/8 órákor a Városi Szálló nagytermében "Éneklő Ifjúság" címen hangversenyt rendez, melyre Léva város közönségét ezután is tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Városi Színház, Léva

Igazgató: NÁDASI JÓZSEF

1943. május 15-én, szombaton este pontosan 7 órakor megnyitó diszlocadás; a debreceni „Csokonai Színház” nagyszerű romantikus operettje:

Simonyi óbester

Nagyoperett 3 felv. — (Bérlét.)

Vasárnap, május 16-án két előadás, d. u. 4 órakor és este 6 órakor (Bérlétszünet):

Simonyi óbester

Hétfőn, május 17-én este 7 órakor:

Száz piros róza

A legszebb operett

Kedden, május 18-án este 7 órakor:

A bolond Ásvayné

Szerdán május 19-én:

Badacsonyi kéknyelű

Nagy vídám operett

Csütörtökön, május 20-án:

Ártatlan vagyok

3 óras kacagás!

A kiadó butorozott szobák címét kérjük Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében bejelenteni szíveskedjenek!

Léva megyei város arszavékétől.

356—1943. szám

Hirdetmény.

Léva megyei város arszavéke felhívja a kiskorú és gondnokolt háztulajdonosok és hasznélvezők törvényes képviselőinek figyelmét az 1200—1943. M. E. sz. rendeletről, mely a légitámadások következményeinek elhárítása és ezzel kapcsolatos jogviszonyok rendezéséről intézkedik.

Ennek pénzügyi rendelkezései szerint a nyers házbérlővédelem után az 1943. évi január hó 1-től az adóhivatal által kiíróvándó 4°/_o os hozzájárulási összegből rögzített lakbér esetén 3°/_o, egyéb esetekben 1°/_o a bérlőre áthárítható. Ez, mint bérlőtlék a bérlősszeg magánjogi sorsában osztozik és azzal együtt esedékes.

Léva, 1943. április 30.

KLAIN ÖDÖN s. k.
arszavéki ülnök.

Léva megyei város polgármestere.

3706—1943. Dr. Ma.

TÁRGY: Az 1943. évi himmlőltások.

Felhívás.

Értesitem a város lakosságát, hogy a városi orvosok a kötelező himmlőltásokat 1943. május hó 17-én és 18-án d. e. 8 óratól zödkereszt tanácsadó-jában (Felszabadulás-u. 19.) fogják megtartani.

A beoklottak 1943. május 24-én és 25-én reggel 8 órakor ellenőrzésre tartoznak megjelenni.

A himmlőltásra kötelezett minden gyermek, aki az 1943. év folyamán első életévét betöltötte vagy betölti.

Ezért felhívhatnak a szülők és gyámok, hogy törvényes következmények terhe mellett a fenti kötelező oltásra gyermekeikkel feltétlenül jelenjenek meg.

Léva, 1943. évi május hó 1-én,

VOJTÁS s. k.
h. polgármester.

SPORT

Székesfehérvári repülőválogatott- Lévai TE 2 : 1 (1 : 0)

Ismét vereséget szenvedtünk Léván barátságos mérkőzésen. Sok a menség. Nemcsok, Boross, Németh I. hiányzott. Balszerencsénk is volt. De így is nyerni kellett volna, ha Németh II. bekepelten nem könnyelműsködik. Ez a nagytehetségű játékos barátságos mérkőzéseken nem tud szívet, komolyan küzdeni. Gólunkat Sárközy lötte csodás szabadragusból. Három játékosunk van nagy formában: Kátay, Kazár és Horváth. Németh II-re is ez áll, de könnyelmű. Megfelelték Angyali Sztelhik és Szabó. Birner ezuttal bátrabb volt, de hiányoznak lendületes elfutásai. Pindur rossz volt. Kovácsón látszott, hogy rég nem játszott mérkőzést. Sárközy nem csatár. Nehézményezük, hogy Pinnel és Mordényit nem próbálták ki.

Gimnáziumi LE—Liceumi LE 1 : 0

Megérdemelt győzelmet arattak a gimnázisták a leventebajnokin. Jók voltak: Bányai, Gyürki, Szolcsánszky, Tildy, illetve Mikus, Magyar és Czompi. Németh I. jobb közepfedeztet, mint bíró.

Lévai LE—Béni LE 2 : 1

Megérdemelten győztek Csik és Kabát II. góljaival a lévai fink Bényben bajnoki mérkőzésen. A góllövőkön kívül kitűnt Lugossy. Palfy bíró nyomatja a lévaiakat.

Ipolysági LE—Nógrádverőcei LE 6 : 1

Góllövők a hazaiak részéről: Vicián (4), Belágyi (2). A vendégcsapat nem volt komoly ellenfele a jól játszó ipolysági leventéknek.

Elmaradt az Oroszkai LE—Verebélyi LE mérkőzés, mert a verebélyiek bejelentés nélkül nem jelentek meg az oroszkai pályán.

Ma a Komáromi AC ellen játszottunk Léván bajnoki mérkőzést. Játsszik Boross, Németh I. és ha felgyógyul Nemcsok is. Ha lelkesedéssel játszunk, úgy mint a KFC ellen, nyerhetünk is. Minimális LTE győzelmet és rekordközönséget várunk.

Bajnoki eredmények: Sz. Máv.—KFC 7 : 2. Meglepő nagy győzelem. KAC—Fer. Törékvés 9 : 1. A KAC nagy formában van. Vác—Dorog 2 : 1. Meglepetés. PeMTK—P. Rákóczi 4 : 2. Biztos győzelem. FTC—Csillaghegy 4 : 0. A tartalékos kis Fradi jól játszott. MAFC—Várpalota 7 : 2. MAFC előretör.

A vidék sportja

Barsfüss—Bársbese 3 : 0 (1 : 0)

Május 2-án barátságos labdarúgó játék folyt a barsfüssi levente gyakorlatúrn. Barsbese körjegyesség és tanítóság mérte össze erejét a pázsitos gyakorlatúrn Barsfüss körjegyesség szellemi munkásaival. A mérkőzés Barsbese előretörésével kezdődött. A 120 kilós csapatkapitány (a főjegyző) korát és súlyát meghazudtoló iramban tartott a barsfüssi csapat kapuja fölé. Áttört a közép- és hátsófedezeten kiváló technikával, de a kaputól egy pár méterre a fuvón elcsuszott s a labda gazdátlanul billegett jobbra-balra kísérve az előtte gurgulázó csapatkapitányt. A barsfüssi kapus a felpályán tuira röpíti a labdát, de hiába minden, a barsbeseiek fölénnyel nem tudnak a barsfüssi veteránok megbirkózni, hiába lelkesíti őket a cca 600 főből álló barsfüssi lelkes közönség. A 20-ik percben azonban a füssi veteránok előretörnek és megszerzik a kis fe-

kete kántoruk révén a vezető gólt. Igaz, hogy ekkorra az egyik füssi játékos öregfiunak, — ki civil foglalkozásában mellesleg tanító is — vörös tornanadrágjából szoknya lett nem kis gyönyörűségére a lelkes habotázó közönségnek. Füss ezt az eredményt meg is tartotta a féldió végéig, hiába szaladgáltak a beseiek a labda után falkában, mint lud után a kislábak. A második féldióban már pedig a füssiek vezettek, mintha csak szétmozgatták volna már akkorra öreg csontjaikat. Ehhez azonban hozzájárult a közelben csapraütött söröshordó és a nagyszámú nézőközönség lelkesítése is. Egymásután hullnak a gólok, a beseiek kapujába. 1, 2, 3. Ezek közül a pártatlan lévai bíró, ki a civilelétben mellesleg számvevő is, a számtani középátlárosság folytán csak 2-öt ítélt meg. Külön meg kell még emlékezni a tacsbírókról is, kik az óriási attrakcióra önzetlenül Léváról fáradtak ki. A nézőközönség között az ügyes füssi ciktás 33 P. 12 fillért gyűjtött össze a Bajtársi Szolgálat javára.

Léva megyei város polgármestere.

3231—1943. szám.

TÁRGY: A volt Stránszky-féle szálloda, étterem és kávéház bérléti feltételeinek megállapítása.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Léva m. város polgármestere a Léván (Bátutca 3. sz.) lévő, a város tulajdonát képező épület, szálloda — kávéház — és étterem helyiségeinek bérlétre verseny tárgyalást hirdet. A bérléti feltételek a városi iktatóhivatalban, Városháza fsz. 2. sz. a. tekinthetők meg 1943. évi június hó 10-ig d. e. 9—12 óra közötti időben.

Zárt ajánlatok Léva m. város polgármestere-höz címezve legkésőbb 1943. évi június 10-én d. e. 12 óráig nyújtandók be.

Léva, 1943. április 27-én.

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ
polgármester.

Léva megyei város polgármesterétől.

Szám: 3566—1943. — Dr. P.

TÁRGY: Egészségügyi Védonó kiképzése.

Hirdetmény.

Folyó év szeptember második felében a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet ápoló és védőnököpző tanfolyamot hirdet. A tanfolyamok Budapestben, Kassán, Kolozsváron és Szegeden nyílnak meg. A tanfolyam 3 éves. Az intézetekben kiképzett egészségügyi és szociális védőnökök az általános (zödkeresztes) egészségvédelmi szolgálatnál védőnökök, valamint az Orsz. Nép- és Családvédelmi Alapnál külön helyi gondozó szervéknt nyerhet alkalmazást. A kiképzés 3 irányú, betegápolási, egészségügyi és szociális gondozási.

A felvétel feltételei 18—30 év közötti életkor, kifogástalan egészségügyi állapot, középiskolai érettség, tanítónői vagy ovónői oklevél. Az intézetben a bentlakás kötelező. A tanfolyam elvégzése után a hallgatókat azonnalt kinevezik.

Jelentkezni az Országos Közegészségügyi Intézetnél (Budapest) lehet.

Léva, 1943. május 5.

Dr. LEHOTZKY s. k.
polgármester.

Felhívjuk azt a lévavidéki honvédet,

aki 3 hét előtt egy német kórházból haza érkezett (Sem a nevé, sem a lakóhelyét nem ismerjük) és hirt hozott Burgermeister nyergesujfalui pékről, akivel együtt volt a kórházban; legyen szíves egy levelezőlapon — esetleg telefonon, költség megtérítve — jelentkezni Schulhaff Ignác kófaragómesternél Nyergesujfaluban, hogy Burgermeisteréről bővebb információt szerezhessenek.

PATRIA

cimen könyv-, papir- és
írószekereskedés nyílik
Léván, f. é. május 12-én

Tisztelettel értesitem Léva és vidéke vásárló közönségét, hogy Léván a Mussolini-utcában (volt Schulcz-féle irodahelyiségben, Hangya fogy. szövetkezettel szemben) könyv-, papir- és írószekereskedésemet e hó 12-én megnyitom. A t. közönség-szíves pártfogását kérem:

TÓTH IMRÉNÉ
SZ. GAJDOS ERZSÉBET

könyv- és papirkereskedő

Uszodamegnyitás

A t. közönség b. tudomására adjuk, hogy Léva m. város strandfürdő és versenyuszodája 1943. évi május hó 22 én nyílik meg. — 1943. évre érvényes használati díjszabás:

Napijegy: Érvényes azon napon, melyen váltattott, amíg a fürdő területét el nem hagyja. — A délelőtti jegyek érvénye 14 órákor lejár.

1) Felnőtteknek:

a) kabinhasználattal	90 fillér
b) szekrényhasználattal	70 "
c) ruhatárhasználattal	60 "

2) Diákoknak és gyermekeknek:

(3 évnél idősebb gyermekek részére gyermekjegyet, 16 évnél idősebbek részére felnőttjegyet kell váltani.)

a) szekrényhasználattal	50 fillér
b) ruhatárhasználattal	30 "

3) Belépőjegy a fürdő területére 10 "

Ugyanaz 10 szelvényes
jegyfüzetben:

1) Felnőtteknek:

a) kabinhasználattal	6 50 pengő
b) szekrényhasználattal	5.— "
c) ruhatárhasználattal	4.— "

2) Diákoknak és gyermekeknek:

a) szekrényhasználattal	3 50 pengő
b) ruhatárhasználattal	2 50 "

A t. közönség b. figyelmét külön felhívjuk előnyös idénybérleti árszabásunkra, amely az egész idény tartamára érvényes. Tekintettel arra, hogy a fürdőidény négy hónapra terjed ki, a rendszeres uszodalátogatók számára az idénybérlet megváltása lényeges megtakarítást jelent.

Fürdőbérlet egész idényre:

1) Felnőtteknek:

a) kabinhasználattal	24.— pengő
b) szekrényhasználattal	16.— "
c) ruhatárhasználattal	14.— "

2) Diákoknak és gyermekeknek:

a) szekrényhasználattal	10.— pengő
b) ruhatárhasználattal	8.— "

3) Sportbérlet: (Ezen bérlet megváltására csak az LTE uszózszakosztályának igazolt tagja jogosult.) Felnőtteknek idényjegy ruhatárral 6.— pengő

4) Levente ifjúság: (az uszózszakosztály igazolt tagjai) idényjegy ruhatárral 3.— pengő

5) Belépő idénybérlet: 2.— pengő

Uszóverseny alkalmával sem a szelvényes jegyfüzetek, sem az idénybérletek nem érvényesek és ezen alkalmakkor a fürdőjegyén kívül sportbelépőjegy megváltása kötelező.

Fürdőgondnokság.

Tavasszal

van az ideje a szokásos tisztogató kurának. A Darmol hashajtót milliók használják, mert hatása kitűnő. Használat után az ember mintha újra születne. Használja, mert Önnek is segíti!

DARMOL

80. jótékonycélú m. kir. sorsjáték
Főnyeremény:

40.000 aranypengő

29 360 nyeremény

420.000 pengő értékben

Nyeremények:

20.000 ar. P	10 000 ar. P
2x5.000 ar. P	4x2.500 ar. P
6x2.000 ar. P	33x1.000 ar. P

és még számos nagyobb és kisebb nyeremény amelyeket mind készpénzben fizetnek ki.

Huzás június 8-án.

Sorsjegy árak:

Egész: ar. P 3.—, fél: ar. P 1 50

Kapható osztálysorsjegy főelárúsitóknál és dohánytözsdékben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérem válasza szolgálo levelezőlapot csatolni

Ma és mindennap Zvaránál találkozunk! 6

Eladó Koháry utca 57. szám alatti ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 215

Jókarban lévő asztali tűzhely eladó. Kiss Gyula Léva, Vasutállomás. 394

Kifutó fiu felvétetik. Ily. Pindur József zsák, ponyva, kötélüzletbe. 399

Az uj polgári iskola közelében, Klebelsberg-utca 6. sz. alatt egy különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. 400

Ezüstróka eladó. Cim: Gózon trafik. 401

Fűszerüzlet részére 40 drb. fiók (vázal) és 1 drb. sós-láda eladó. Cim a kiadóban. 405

Tanuló felvétetik. Frtusz János fűszer- és csemegekereskedésében Léva, Mussolini-u. 2. 406

Kifutó fiu május 15-ére felvétetik. Vámos Mórnál. 408

Lucerna és lóhere kaszáló egész évre kiadó. Bottka-u. 21. sz. 409

Kerti butort vennék. Cim a kiadóban. 410

Szinészeknek butorozott szobát keresek. Bejelenteni Friedmann, Pock kávéházban vagy Nyitrai és Társánál. 411

Kérem mindazon honvédek, kik 115/40 táb. számmal szolgáltak és Fellner Gusztáv zászlós fogságbaeséséről bővebben tudnak, hogy irjanak nekem. Fellner Gusztávné Csiffár, Bars vm. 413

Egy üzlethelyiség, valamint raktárhelyiségek és egy istálló bérbeadó. Kossuth Lajos tér 6. Érdeklődni lehet Engel Pálnál Léva. 414

Üzleti jegyzekrény eladó. Báthi-utca 2. szám. 415

MODERN
konyha-berendezések
raktáron és
bütormegrendeléseket
vállalunk.

Ugyanott tanonc felvétetik.

Varsányi

asztalos, Felszabadulás-út 9/a.

**Szakszerű
javító-
műhely!**

Varrógépek, kerékpárok,

bel- és külföldi gyártmányu.

Gramafon lemezek

legujabb felvételei.

Fegyvergyári

vadász- és céllövő fegyverek.

Vadászati és halászati

cikkek.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130